

Spis rzeczy

Od Autora	5
Od Redakcji	6
I. Zawartość <i>Organonu</i> i koncepcja sylogizmu kategorycznego	
1. Źródła problematyki logicznej Arystotelesa	7
2. Pisma logiczne Arystotelesa	7
3. Istota sylogizmu Arystotelesowego	9
II. System Arystotelesowy sylogistyki zdań asertorycznych	
1. Rozmaitość postaci sylogizmu	12
2. Sylogizmy doskonałe. Sylogizmy przyjęte bez dowodu	13
3. Sposoby uzasadnienia pozostałych sylogizmów	14
4. Obalenie trybów niepoprawnych	15
5. Domyślny tok rozwoju logiki Arystotelesa	16
III. Arystotelesa sylogistyka zdań modalnych	
1. Rozmaitość postaci sylogizmów modalnych	17
2. Sposoby dowodzenia	18
3. Zagadnienie interpretacji funktorów modalnych	18
4. Uwaga o znaczeniu sylogistyki zdań modalnych	20
IV. Logika Arystotelesa a tak zwane najwyższe prawa myślenia	
1. Tak zwane najwyższe prawa myślenia	21
2. Zasada tożsamości	21
3. Zasada sprzeczności	22
4. Zasada wyłączonego środka	25
V. Arystotelesa teoria definicji	
1. Świadomość istoty i metody definiowania w dialogach Platona	27
2. Niektóre reguły z zakresu techniki definiowania w pismach Arystotelesa	27
3. Odróżnienie definicji słownych i definicji we właściwym tego słowa znaczeniu	28
4. Definicja jako wyluszczenie istoty przedmiotu ogólnego	29
5. Metoda indukcyjna uzasadniania definicji	31
6. Krytyka definiowania etymologicznego	31
VI. Zasady dyskusji racjonalnej w ujęciu Arystotelesa. Ocena globalna jego logiki	
1. Rodzaje dyskusyjnej wymiany zdań	32
2. Charakterystyka <i>Topik</i> Arystotelesa	33
3. Zalecenia dotyczące prowadzenia sporu dociekliwego lub ćwiczebnego	34
4. Klasyfikacja błędów	37
5. Znaczenie logiki Arystotelesa	38
VII. Logika megarejska i logika stoicka	
1. Wiadomości o megarejczykach i stoikach	40

2. System logiki Chryzypa i jego zwolenników	41
3. Tezy pochodne	42
4. Logika stoicka a logika perypatetyków	43
VIII. Porfiruszowy Wstęp do kategorii	
1. Wiadomości o dziełku Porfirusza, jego autorze i o tłumaczu tego dziełka, Boecjuszu	46
2. Kategorie	47
3. Pięciosłowie	47
4. Problematyka uniwersaliów	50
IX. Spór o uniwersalia w średniowieczu	
1. Typy odpowiedzi na problemy Porfirusza dotyczące powszechników: <i>realizm skrajny i umiarkowany, nominalizm skrajny i umiarkowany (konceptualizm)</i>	52
2. Umiarkowanie realistyczne stanowisko Kościoła, nominalistyczne tendencje reprezentantów postępu	53
3. Zarys rozwoju i argumentacji nominalizmu średniowiecznego	53
4. Ocena realizmu i nominalizmu z punktu widzenia logiki	56
X. Zdobywcze logiki średniowiecznej	
1. Dzieła znamienne dla kultury logicznej średniowiecza	57
2. Nauka o tzw. konsekwencjach	58
3. Nowe myśli z zakresu semantyki	60
4. Zadania ćwiczebne	61
5. <i>Ars magna</i> Ramona Lullusa	62
XI. Logika Piotra Ramusa	
1. Logika w dobie humanizmu	63
2. Osobowość Piotra Ramusa	63
3. Składniki znamienne logiki Ramusa	64
XII. Logika z Port-Royal	
1. Podręcznik Arnaulda i Nicole'a jako wyraz logiki kartezjańskiej i jansenistowskiej	67
2. Reguły metodologiczne Kartezjusza	67
3. Tendencje antyscholastyczne jansenizmu	69
4. Eremita z Port-Royal	70
XIII. Logika z Port-Royal (ciąg dalszy)	
1. Pojęcie idei	71
2. Idee jasne i wyraźne	72
3. Abstrakcja i jej zastosowania	72
4. Kwestie dotyczące definiowania	73
5. Ideał systemu naukowego wzorowany na geometrii	74
6. Koncepcja i stosowanie metody analitycznej	75
7. Uwagi uzupełniające	77
XIV. Pomysły logiczne Leibniza	
1. Idea ideografii powszechnej i sposobów rozumowania na wzór operacji rachunkowych	79
2. Przykład Leibnizowskiej arytmetycznej interpretacji wywodu sylogistycznego	80
3. Przykłady formuł logicznych i przykład sposobu ich uzasadniania	81
4. Pojęcia jasne, wyraźne i adekwatne	83
5. Definicja identyczności	84
6. Zasada racji dostatecznej	84
XV. Hamiltona koncepcja kwantyfikacji orzecznika	
1. Próby opracowania logiki treści i małe ich sukcesy	85
2. Badania nad zależnościami między zakresami terminów, w szczególności sylogistyka Hamiltona	86

XVI. Logika de Morgana	89
1. Tak zwane prawa de Morgana	89
2. System kategoriycznej sylogistyki wzbogaconej	92
3. Tezy z teorii relacji	94
4. Sylogistyka uogólniona	95
5. Sylogizm ukośny	97
XVII. Algebra Boole'a	98
1. Idee przewodnie	97
2. Przykład rozwiązania równania logicznego	98
XVIII. Algebra Boole'a (ciąg dalszy)	102
1. Kierunki ulepszeń	103
2. Systemy aksjomatyzacji	105
3. Interpretacje i zastosowania	109
XIX. Niektóre udoskonalenia techniczne rachunku zdań	109
1. Zapowiedź dalszego toku wykładów części pierwszej kursu	109
2. Quine'a metoda rezolucji wzorów rachunku zdań	113
3. Łukasiewicza notacja beznawiasowa	114
XX. Systemy aksjomatyczne rachunku zdań	115
1. Fregego aksjomatyka implikacyjno-negacyjna	115
2. Możliwości innych doborów terminów pierwotnych	117
3. Funkcje prawdziwościowe a funkcje intensjonalne	118
XXI. Wielowartościowy rachunek zdań	118
1. Informacje ogólne	118
2. Podstawy systemu Łukasiewicza	123
3. Najgłówniejsze wiadomości o systemie Brouwera-Heytinga oraz innych systemach	125
XXII. Rachunek zdań z uwzględnieniem implikacji ścisłej	125
1. Implikacja materialna i paradoks implikacji	126
2. Lewisa system rachunku zdań	129
XXIII. Kwantyfikatory	130
1. Funkcje propozycyjalne	132
2. Pierwsza koncepcja kwantyfikatorów	133
3. Przykłady twierdzeń z kwantyfikatorami wiążącymi zmienne indywidualne	134
4. Kwantyfikatory wiążące zmienne innych kategorii semantycznych	137
5. Zasady systemu aksjomatycznego teorii kwantyfikatorów wiążących zmienne indywidualne	138
6. Dodatkowe przykłady twierdzeń z kwantyfikatorami wiążącymi zmienne indywidualne	140
7. Zagadnienie stosowania kwantyfikatorów do zmiennych innych kategorii semantycznych niż kategorie zmiennych indywidualnych	141
XXIV. Formy wnioskowania ze zmiennymi orzecznikowymi	143
1. Nazwy indywidualne a nazwy generalne	144
2. Przykłady wywodzenia twierdzeń sylogistyki tradycyjnej z tez rachunku zdań i rachunku funkcyjnego	145
XXV. Rozwiązywanie zadań ze zmiennymi orzecznikowymi za pomocą wykresów	143
1. Tak zwane koła Eulera	144
2. Wykresy Venna	145
3. Przykłady rozstrzygania zagadnień za pomocą wykresów Venna	150
XXVI. Zasadnicze pojęcia teorii relacji (stosunków)	151
1. Pojęcie relacji	151
2. Funktory analogiczne do funktorów od argumentów nazwowych orzecznikowych	151
3. Funktory swoiste rachunku relacji	151

4. Wybrane relacje: równościowe, porządkujące, funkcyjne	152
XXVII. Aksjomatyka i zastosowania teorii stosunków	
1. Linia rozwoju teorii stosunków	155
2. Aksjomatyka	155
3. Relacje jako klasa par uporządkowanych	157
4. Rozumowanie wedle wzorów relacyjnych w życiu potocznym	158
5. Klasy równoliczne i liczby kardynalne	158
XXVIII. Istota klasy	
1. Antynomie związane z pojęciem klasy, w szczególności antynomia klas niezwrotnych	160
2. Leśniewskiego próba rozwiązania antynomii klas niezwrotnych i mereologiczne rozumienie klasy	161
3. Rozumienie klasy jako własności	162
4. Teoria typów logicznych jako środek rozwiązania antynomii klas niezwrotnych	162
5. Onomatoidalne rozumienie terminu „klasa”	163
6. Termin „klasa” w naukach społecznych	164
XXIX. Paradoxy starożytne i antynomie nowoczesne u podstaw semantyki, logiki formalnej, teorii mnogości i kinematyki (teorii ruchu)	
1. Paradoxy eleatów	165
2. Paradoxy szkoły megarejskiej	166
3. Antynomie nowoczesne	168
4. Sposoby rozwiązywania paradoksów i antynomii	170
XXX. Zagadnienia aksjomatyki systemów dedukcyjnych	
1. Postać przedaksjomatyczna, aksjomatyczna i formalna systemu dedukcyjnego	171
2. Główni inicjatorzy nowoczesnych sformalizowanych systemów dedukcyjnych	172
3. Postulaty niesprzeczności, niezależności, zupełności i rozstrzygalności systemu dedukcyjnego.	173
XXXI. Definicje w systemach dedukcyjnych	
1. Dyrektywy	177
2. Definicje jako zdania poza systemem	178
3. Definicje jako składniki systemu	179
4. Definicje przez abstrakcję	180
5. Definicje indukcyjne	180
6. Zagadnienie twórczego charakteru definicji	181
XXXII. Zagadnienia filozofii logiki formalnej	
1. Psychologizm i antypsychologizm	182
2. Logika a „prawa myślenia”	183
3. Rzeczywistość, którą bada logika	184
4. Zdania analityczne	185
5. Matematyka a logika	186
XXXIII. Indukcja w logice starożytnej	
1. Sokrates	188
2. Arystoteles	189
3. Lekarze empirycy	192
4. Szkoła Epikura	192
XXXIV. Franciszka Bacona teoria metody indukcyjnej	
1. Rogeriusz Bacon	194
2. Zasady indukcji eliminacyjnej według dzieła Franciszka Bacona <i>Novum Organum</i>	194
3. Uwagi dotyczące genezy nauki Bacona o indukcji	198
XXXV. Johna Herschla przepisy indukcyjnego badania związków przyczynowych	
1. Herschel a Bacon	200